

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ЗДМФУ**

СТРАТЕГІЇ

**ФУНКЦІОНУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ
СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ
В УМОВАХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ**

08 червня 2023 року, м. Запоріжжя

Запоріжжя, 2023

ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ – АНЕСТЕЗІОЛОГІВ У ПЕРІОД НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.....	35
С.І. Воротинцев, С.М.Корогод, С.М.Гриценко, Т.О.Семенова	
ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ АНЕСТЕЗІОЛОГІЇ ТА ІНТЕНСИВНОЇ ТЕРАПІЇ ЗДМФУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	36
С.І. Воротинцев, К.А.Бойко, К.В.Серіков, І.О.Анікін, С.В.Григор'єв	
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЯК МЕТОДИЧНА ОСНОВА ВИКЛАДАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	37
Ю.А. Ганошенко	
ТРАНСФОРМАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ МЕДИЧНОЇ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	38
О.В. Ганчева, О.В. Мельнікова, Т.А. Грекова, Є.В. Каджарян, М.І. Ісаченко, М.В. Данукало	
ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ.....	40
К.І. Гейченко, О.А. Цупікова, Д.І. Дочинець	
ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ НА КАФЕДРІ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ ЗДМФУ.....	42
В.В. Гладишев, А.В. Курінний, І.А. Пухальська, В.В. Нагорний, Б.С. Бурлака	
ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ З ВПРОВАДЖЕННЯМ КОМП'ЮТЕРНИХ ФОРМ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ НА КАФЕДРІ КЛІНІЧНОЇ ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ	43
С.В. Горбачова, С.А. Біленький, К.В. Левченко, Д.В. Робота, К.А. Бурлака	
ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ З ХІРУРГІЇ У ДИСТАНЦІЙНОМУ ФОРМАТІ.....	44
В.О. Губка, С.Р. Вільданов, Є.І. Гайдаржі, М.Г.Головко, А.С. Проценко	
ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ MS TEAMS ТА MS FORMS У ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННІ ЗАНЯТЬ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	45
В.С. Дмитрієв, В.П. Риженко	
ІНТЕГРАЦІЯ МЕДИЧНИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ НАПРЯМІВ У ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ ОП СПЕЦІАЛЬНОСТІ 227 «ТЕРАПІЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ» У ЗДМФУ (БАКАЛАВРСЬКИЙ І МАГІСТЕРСЬКИЙ РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ)	47
Е.Ю. Дорошенко	
СТРАТЕГІЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В МЕДИЧНИХ ЗВО В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19 ТА ВОЄННОГО СТАНУ	49
С.Я. Доценко, Б.Б. Самура, І.В. Чорна, Т.Г. Шеховцева	
ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ НА ЕТАПІ ПІСЛЯДИПЛОМНОГО НАВЧАННЯ.....	50
О.К. Єренко	
МОЖЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ ІНТЕРНІВ ХІРУРГІЧНОГО ПРОФІЛЮ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ В МІСТАХ ПРИФРОНТОВОЇ ЗОНИ	51
С.М. Завгородній, М.Б. Данилюк, М.А. Кубрак	
ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНО-РОЛЬОВИХ ІГОР «ЛІКАР-ПАЦІЄНТ» ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ОФТАЛЬМОЛОГІЯ» В ЗДМФУ	54
Н.Г. Завгородня, О.О. Безденежна, К.О. Костровська, Л.Е. Саржевська	
РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ З БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ СТУДЕНТІВ, ЩО НАВЧАЮТЬСЯ ЗА ОПП «ФАРМАЦІЯ».....	55
Д.Г. Іванченко, Н.В. Крісанова, О.С. Шкода, Н.П. Рудько	

є оволодіння ними мікроскопічного методу дослідження. Цей метод є основним у багатьох напрямках їхньої підготовки – клінічна гематологія, цитологія, гістологія, загально-клінічні дослідження. У розрізі дистанційної освіти до сьогодні широко використовувалися електронні атласи, демонстрація мікрофотографій, робота з іншим наочним матеріалом. У цьому відношенні та враховуючи особливості навчання здобувачів за вказаними спеціальностями доцільним є застосування у навчальному процесі тринокулярних мікроскопів. На відміну від звичайних, тринокулярні мікроскопи оснащені пристроєм для інтеграції з відеокамерою, що дозволяє фіксувати та виводити на екран зображення у ході навчального процесу. Використання такого мікроскопу відкриває цілий ряд можливостей удосконалення навчального процесу як у ході практичного заняття на платформі MS Teams, так і на етапі контролю практичних навичок. Особливо доцільним є використання тринокулярного мікроскопу при вивченні нативних мікроскопічних препаратів з біологічних рідин, що не підлягають тривалому зберіганню – організований та неорганізований осад сечі, мокротиння, кал та інші. Вивчення наочного матеріалу такого типу є досить обмеженим – відсутні якісні мікрофотографії, у більшості підручників викладені схематичні зображення та малюнки, які мають мало спільних рис з реальним зображенням клітин та неклітинних структур. Можливість демонстрації студентам екрану мікроскопу через систему візуалізації, особливо в умовах дистанційного навчання, значно покращує якість засвоєння не лише практичних вмінь, а й теоретичних знань.

Використання тринокулярних мікроскопів у режимі реального часу у навчальному процесі значно покращить сприйняття студентами демонстраційного матеріалу, підвищить інтерес до навчання та сформує навички, які вкрай необхідні у практичній роботі лікаря-лаборанта.

ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ З ХІРУРГІЇ У ДИСТАНЦІЙНОМУ ФОРМАТІ

В.О. Губка, професор, С.Р. Вільданов, доцент, Є.І. Гайдаржі, доцент, М.Г.Головко, доцент,
А.С. Проценко, асистент

Ключові слова: державна атестація, дистанційний формат, віртуальний симулятор пацієнта.

Вступ. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання атестації здобувачів ступеня вищої освіти на другому (магістерському) рівні за спеціальностями галузі знань 22 “Охорона здоров’я” в умовах воєнного стану» від 19 березня 2022 р. № 316 [1] та Наказ МОН України від 07.03.2022 р. №235 «Про деякі питання організації роботи закладів фахової передвищої, вищої освіти на час воєнного стану» регламентує дистанційний формат проведення державної атестації враховуючи умови та безпеку учасників навчального процесу [2].

Основна частина. Державна атестація випускників Запорізького державного медико-фармацевтичного університету була успішно проведена дистанційно використовуючи Microsoft Teams – центр командної роботи в сервісі Microsoft Office 365. Іспит включав вирішення стандартизованих багаторівневих ситуаційних завдань та роботу з віртуальним симулятором пацієнта Body Interact. Матеріали для випускного іспиту були заздалегідь завантажені на кафедральній сторінці сайту кафедри.

Віртуальний симулятор пацієнта Body Interact укомплектований різноманітними сценаріями з клініки та невідкладних станів. Технологія дозволяє поспілкуватися з віртуальним пацієнтом, провести фізикальне обстеження, зробити необхідні лабораторні та інструментальні тести, встановити діагноз і призначити лікування, вибравши дозування препарату з урахуванням маси тіла, зросту і ваги пацієнта. При цьому клінічний стан віртуального пацієнта змінюється залежно від наданої допомоги. Тому для студентів є унікальна можливість зрозуміти коректність своїх дій і, проаналізувавши допущені помилки, зробити висновки на майбутнє. Найціннішою особливістю системи віртуального пацієнта є 50 віддалених точок доступу до серверу Body Interact, що надає можливість дистанційної роботи в онлайн режимі. Віртуальний симулятор пацієнта Body Interact є новітнім методом отримання професійних компетенцій та оволодіння сучасними клінічними протоколами.

На початку іспиту голова атестаційної комісії в онлайн-відеорежимі відкривав конверт з обраним варіантом атестаційних завдань. Багаторівневі ситуаційні задачі складаються з декількох завдань. Перехід на наступний рівень можливий тільки після подолання попереднього. Як правило це логічна послідовність, що включає спочатку клінічну картину (скарги, анамнез та дані фізикального обстеження). Далі пропонується вибрати найбільш інформативний метод діагностики. На наступному етапі інтерпретуються діагностичні дані (наприклад томограма, сонограма та ін.). Наступний крок – діагноз. У кінці задачі пропонується призначити лікування. Завдання такого типу на наш погляд сприяють розвитку однієї з провідних якостей та досягнення основної мети навчання у медичному вищому навчальному закладі – формування клінічного мислення. Автоматичний підрахунок відсотку правильних відповідей нівелює суб'єктивність оцінювання та дає можливість швидкого отримання результатів. Microsoft Teams має гнучкі параметри. Зокрема можливим є відсотковий аналіз правильних відповідей на кожне питання для визначення валідності та ступеню складності. Важливою є також можливість зміни та пролонгації часу іспиту для студентів, що надзвичайно важливо в реаліях воєнного стану в державі, коли на жаль не у всіх студентів може бути можливість синхронного інтернет-підключення.

Висновки. Успішний досвід дистанційного формату проведення державної атестації дозволяє імплементувати дану форму іспиту в навчальний процес.

Література

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання атестації здобувачів ступеня вищої освіти на другому (магістерському) рівні за спеціальностями галузі знань 22 “Охорона здоров'я” в умовах воєнного стану» від 19 березня 2022 р. № 316;

2. Наказ МОН України від 07.03.2022 р. №235 «Про деякі питання організації роботи закладів фахової передвищої, вищої освіти на час воєнного стану».

ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ MS TEAMS ТА MS FORMS У ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННІ ЗАНЯТЬ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В.С. Дмитрієв, старший викладач; В.П. Риженко, доцент, кафедри медичної та фармацевтичної інформатики і новітніх технологій

За останні роки цифрова трансформація освіти принесла численні досягнення у способах взаємодії та співпраці здобувачів освіти і викладачів ЗВО. Однією з розповсюджених платформ для використання технологій дистанційної освіти є Microsoft Teams, яка зробила революцію в дистанційному навчанні та управлінні навчальним процесом. Ця платформа є оптимальною для здобувачів освіти з точки зору функціональності та зручності у користуванні. Саме тому MS Teams обрано як єдиний уніфікований засіб дистанційного навчання в Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті.

MS Teams має ряд переваг для використання як засіб дистанційного та змішаного навчання. Серед них слід виділити наступні:

- Покращений зв'язок і співпраця між учасниками освітнього процесу: Microsoft Teams пропонує повний набір інструментів, які сприяють безперерйному спілкуванню та співпраці між здобувачами освіти, викладачами та адміністрацією ЗВО. Завдяки таким функціям, як чат, відеоконференції та спільний доступ до файлів, MS Teams сприяє взаємодії в реальному часі, дозволяючи ефективно провадити освітній процес у ЗДМФУ у синхронному режимі з повною візуалізацією, а взаємозв'язок з сервісами MS Sharepoint та MS Stream дозволяє здобувачам освіти, за потреби, переглядати навчальний контент (відеозаписи занять та методичні матеріали) у асинхронному режимі.

- Спрощене керування командами: завдяки інтеграції різноманітних навчальних програм і ресурсів MS Teams діє як централізована платформа для керування завданнями, оцінюванням і відстеженням відвідуваності занять здобувачами освіти у межах команди MS Teams, створеної на